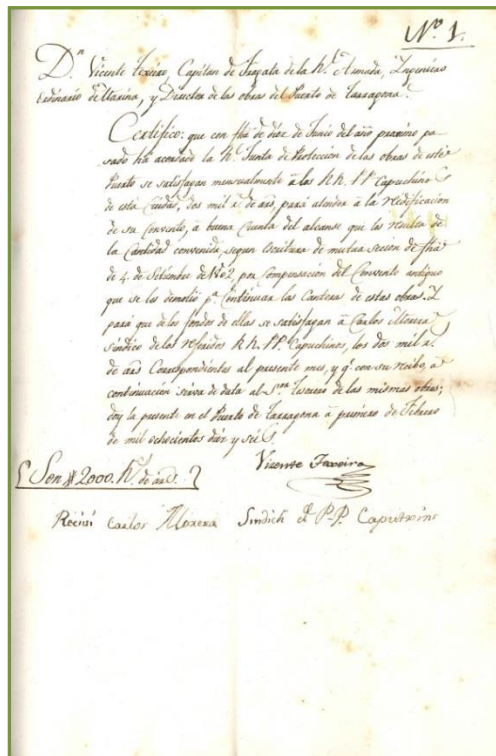

EL DOCUMENT DEL MES ÉS...

Núm. 50, gener de 2016

Certificat de pagament al síndic dels Pares Caputxins de Tarragona per a la reedificació del nou convent, 1 de febrer de 1816

Dades del document

Arxiu del Port de Tarragona (APT). Fons de la Junta Protectora de les Obres del Port de Tarragona. Certificats i lliuraments, gener-abril 1816. Certificat de pagament al síndic dels Pares Caputxins de Tarragona per a la reedificació del nou convent, 1 de febrer de 1816. Signatura 182.

Les obres portuàries, la pedrera i les barrinades

Quan l'any 1790 es reiniciaren les obres del Port de Tarragona, començà, també, l'explotació de les pedreres de la ciutat. El mètode emprat per a extreure la pedra era a través de la col·locació de pólvora en determinats punts, cosa que provocava l'explosió i les conegudes barrinades, tan populars i alhora temudes per la població de la Tarragona de final del segle XVIII i principis del XX.

Els presidiaris, confinats a aquesta dura tasca des de l'any 1792 en què van ser traslladats des del penal de Cartagena, eren els que s'encarregaven de picar la roca i foradar-la per a poder col·locar-hi les barrines.

Un dels col·lectius més perjudicats per les barrinades de la pedrera va ser la comunitat de Pares Caputxins que tenia el seu convent al capdamunt de la pedrera de Pons d'Icart. Des de l'any 1796 es té notícia de queixes dels frares per assumptes relacionats amb l'explotació de la pedrera i les obres portuàries. L'enginyer i director portuari, Fernando Seidel, el 29 d'agost de 1801 dictaminà i ho notificà a la població mitjançant un pregó, que cada cop que hi hagués una explosió a la pedrera, una campana i una bandera col·locada al convent dels Caputxins, anunciarien el fet per tal d'evitar al màxim les desgràcies personals i materials.

Tot i les mesures preses, però, l'explotació de la pedrera continuà, així com les queixes per les explosions. La Junta d'Obres reaccionà exigint condicions més estrictes que resten reflectides en els permisos d'obres concedits per a la construcció d'habitatges en aquesta zona; a la vegada, aquest fet, provocà que el resultat d'aquestes disposicions fos la proliferació d'edificis provisionals i, per tant, de poca importància des del punt de vista de l'arquitectura: magatzems i tallers en lloc de cases senyoriales. L'explotació de la pedrera, a més, condicionà la fesomia d'aquesta zona de la part baixa de la ciutat i la configuració i el traçat dels seus carrers amb desnivells considerables.

El trasllat del convent dels Caputxins

Els greus inconvenients que suposaren les barrinades, així com la gradual invasió en els terrenys de la comunitat caputxina, provocaren que aquesta iniciés les negociacions pertinents per traslladar el convent a un altre indret.

Un dels artífexs d'aquest trasllat va ser el director portuari Joan Smith qui, l'any 1800, va escriure al rei demanant-li permís, argumentant que el convent en aquell emplaçament suposava un greu destorb per a l'avançament de les obres. El cost de la construcció del nou edifici

conventual aniria a càrrec de la Junta Protectora de les Obres del Port i mentre tenien lloc les obres se'ls proporcionaria un habitatge provisional als 40 frares que aleshores hi vivien.

El mes d'octubre del 1801 arriba des de Madrid l'autorització oficial per a edificar el nou convent en un terreny propietat de Josep Anton de Castellarnau, tresorer de la Junta Protectora de les Obres del Port de Tarragona, qui fou compensat degudament.

La primera pedra del nou convent, emplaçat al capdamunt del carrer Apodaca (actual parròquia de Sant Joan), es col·locava el dia 5 de setembre de 1802; la comunitat hi començà a viure a finals del mes d'agost de 1805.

El darrer document del mes

Un llibre de certificacions i lliuraments que va del mes de gener al mes d'abril de 1816, concretament la pàgina que correspon a una certificació de pagament del dia 1 de febrer de 2000 rals d'ardit al síndic dels Pares Caputxins de Tarragona, Carlos Morera, per a la reedificació del nou convent, i en compensació de la demolició de l'antic edifici situat al costat de la pedrera del Port.

Aquesta ha estat la nostra elecció per a l'últim document del mes, una activitat que iniciarem en el mes de novembre de 2011 amb l'objectiu de donar a conèixer la riquesa i la varietat dels documents que formen part dels nostres fons. Al llarg d'aquests més de 4 anys els criteris de selecció han estat diversos, encara que, de vegades, han obeït a la representativitat del document, a la seva actualitat o la celebració d'efemèrides.

La iniciativa ha estat ben acollida des del seu començament i això ho podem assegurar gràcies a les xifres de descàrrega dels documents que no són pas insignificants. Les **75.000 descàrregues** del document en les seves dues versions, en català i en castellà són el reflex més clar del seu èxit.

Amb aquest document bicentenari donem per acabada l'activitat amb el benentès que continuarem donant a conèixer els nostres fons per altres vies com ara el blog **ArxiPortus** que va veure la llum el passat mes d'agost de 2015.